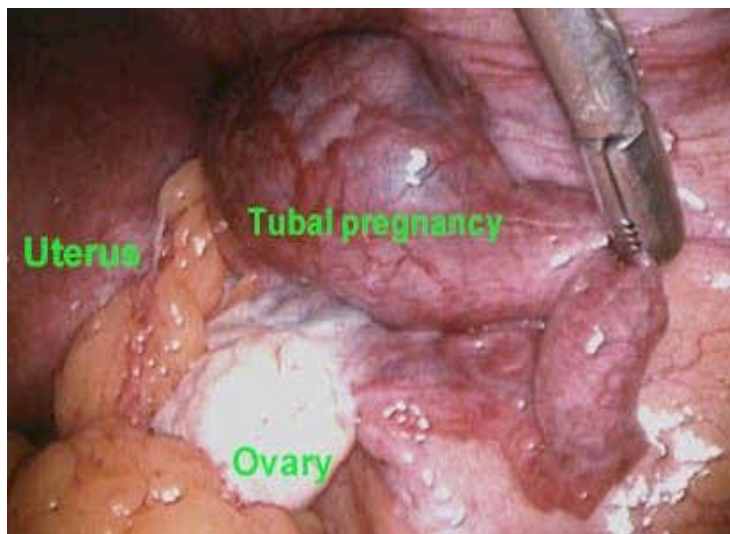
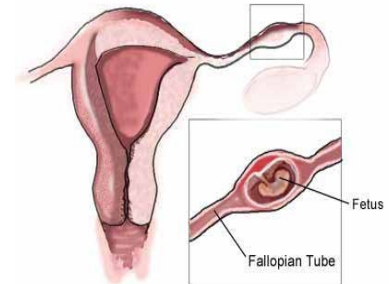
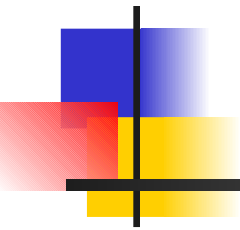

Diagnostyka i leczenie ciąży ektopowej

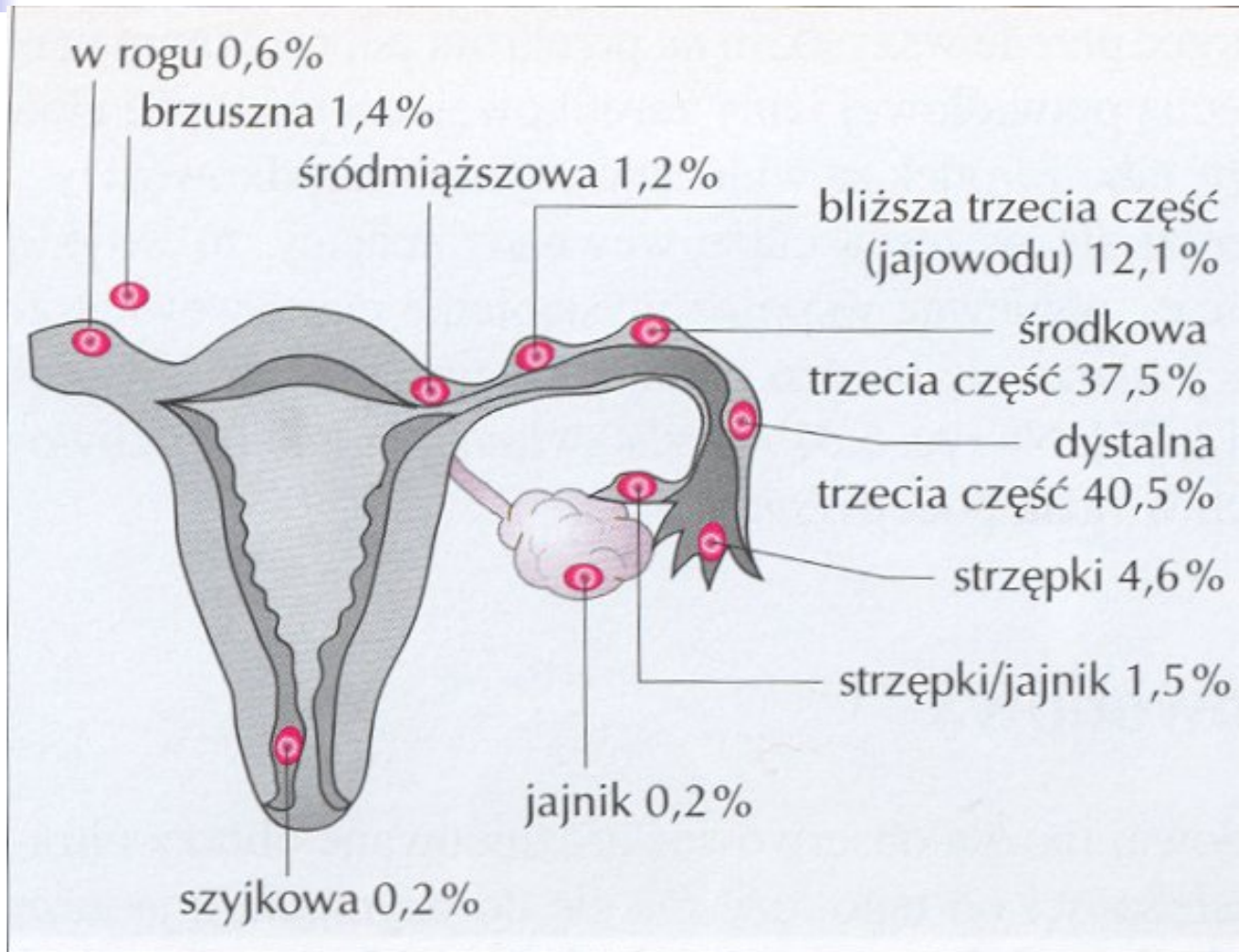

Klinika Położnictwa i Chorób Kobiących

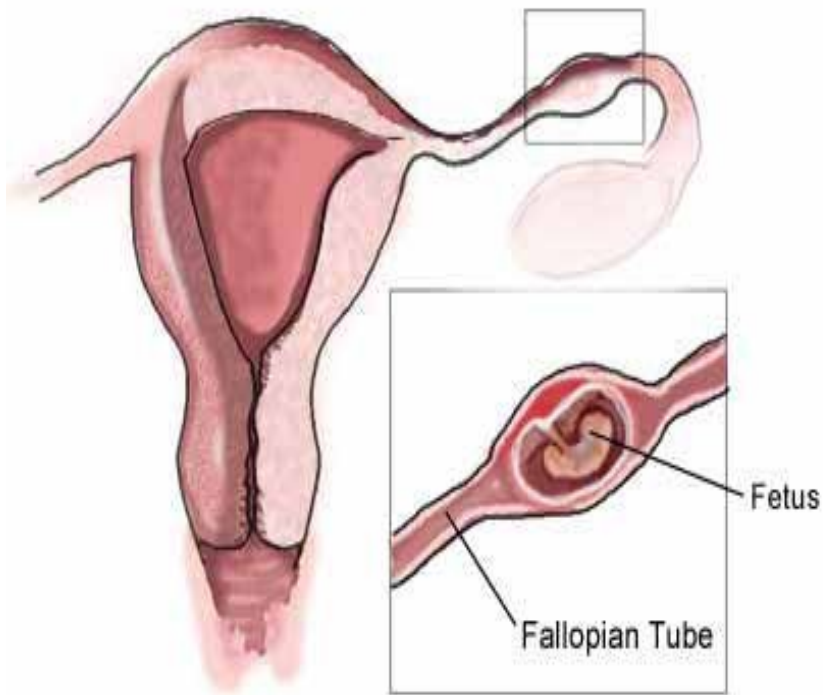

Co to jest „ciąża ektopowa“?

Ciąża ektopowa- lokalizacja

Ciąża ektopowa - lokalizacja

- Najczęstsza lokalizacja – bańka jajowodu

Ciąża ektopowa

- Częstość występowania ciąży ektopowej stale wzrasta
  - 4.5/1,000 w 1970 roku
  - 19.7/1,000 w 1992 roku-USA
  - 18.8/1,000 w 1993 roku-Nothern Europe

(NCHS, 1992; Acta Obst Scand 1993)

Ciąża ektopowa

- Wciąż przyczyną **9%** wszystkich zgonów matek w USA jest ciąża ektopowa
- Śmiertelność kobiet związana z ciążą ektopową jest **10-krotnie wyższa** niż śmiertelność związana z porodem
- Przed 1978 rokiem **tylko 28%** przypadków rozpoznano przed pęknięciem jajowodu
- Do roku 1988 ta liczba wzrosła do **85%**

Ciąża ektopowa- czynniki ryzyka

- przebyta ciąża ektopowa
- stany zapalne w miednicy mniejszej
- operacje chirurgiczne w obrębie jajowodu
- wady wrodzone jajowodu
- operacje w obrębie jamy brzusznej i miednicy
- techniki wspomaganego rozrodu
- palenie papierosów
- antykoncepcja-IUD

Ciąża ektopowa - czynniki ryzyka

zapłodnienie in-vitro

- u 3-4% pacjentek wystąpi ciąża ektopowa

*(Nazari, 1993,
Schoolcraft, 2001)*

- 1% ryzyko ciąży heterotopowej

*(Frates, 1995,
Strandell, 1999)*

Ciąża ektopowa- objawy kliniczne

- brak objawów
- zatrzymanie miesiączki
- nieprawidłowe krwawienie z dróg rodnych
- ból w podbrzuszu
- „ostry brzuch”
- wstrząs hypowolemiczny

Ciąża ektopowa - różnicowanie

- Ciąża wewnątrzmaciczna
- Ciąża heterotopowa
- Poronienie
- Torbiel/guz jajnika
- Ostre stany w jamie brzusznej – zapalenie wyrostka robaczkowego, kolka nerkowa, kolka wątrobowa ...

Najnowsze standardy diagnostyczne

---

najlepszy schemat diagnostyczny

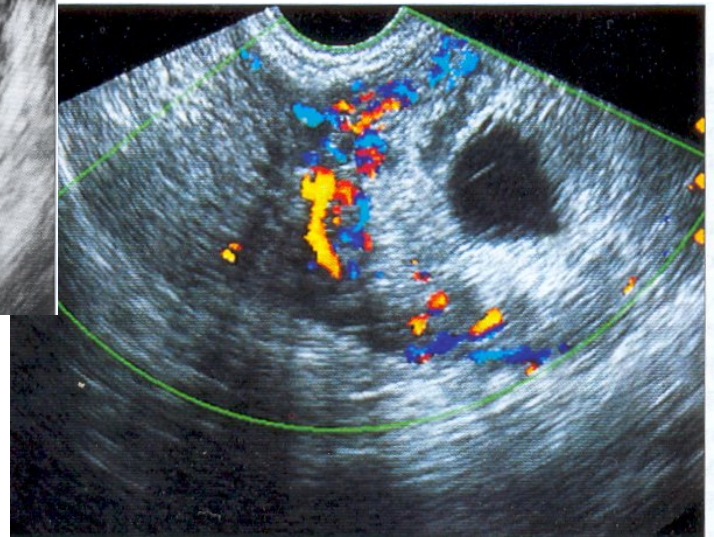
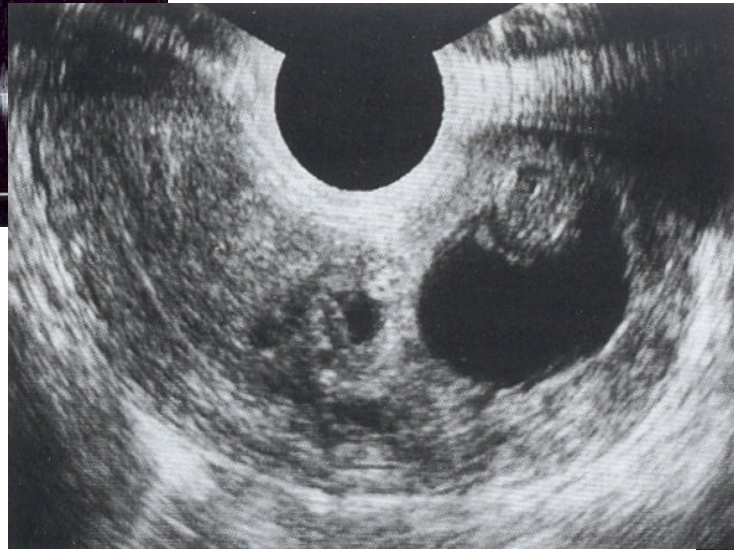
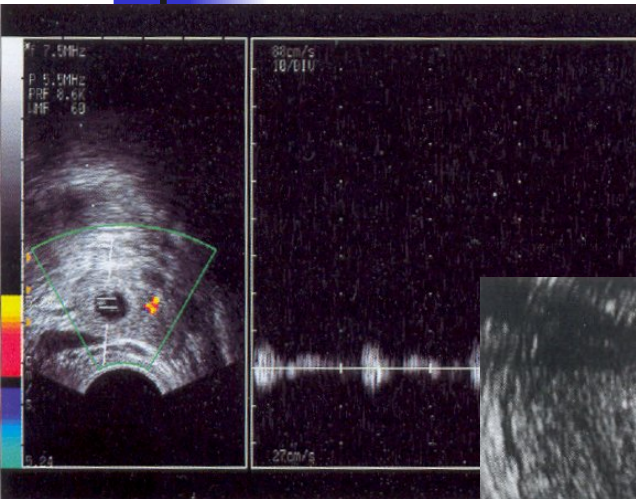
TVS + BHCG

według ACOG oraz PTG

Procedura równie efektywna dla populacji o niskim i wysokim ryzyku

(Gracia & Barnhart, 2001, Obstet & Gynecol)

Diagnostyka ultrasonograficzna

Diagnostyka ultrasonograficzna

- 65-75 % - obraz guza o zróżnicowanej echogeniczności w rzucie przydatków
- 63-100% - PPV

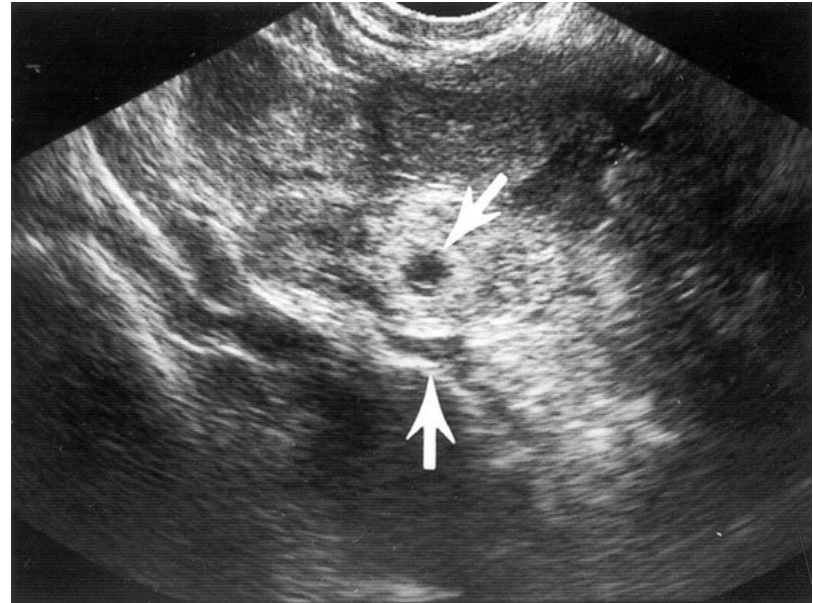
(Nyberg, 1991)

Diagnostyka ultrasonograficzna

- hyperechogeniczny podwójny pierścień odpowiadający pęcherzykowi ciążowemu poza jamą macicy 40 % do 70 % przypadków

(Atri 1992;Fleischer, 1990)

Diagnostyka ultrasonograficzna

- pseudo-sac 8% przypadków ciąży pozamacicznej

(Hill, 1990)

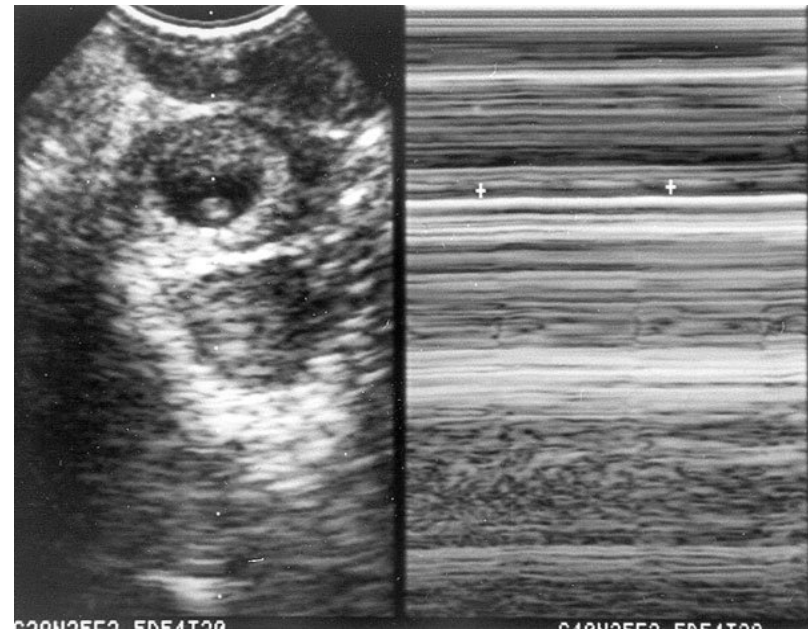

Diagnostyka ultrasonograficzna

- obecność zarodka z widoczną czynnością serca 8% -26% przypadków

(Timor-Tritsch, 1989; Atri, 1992)

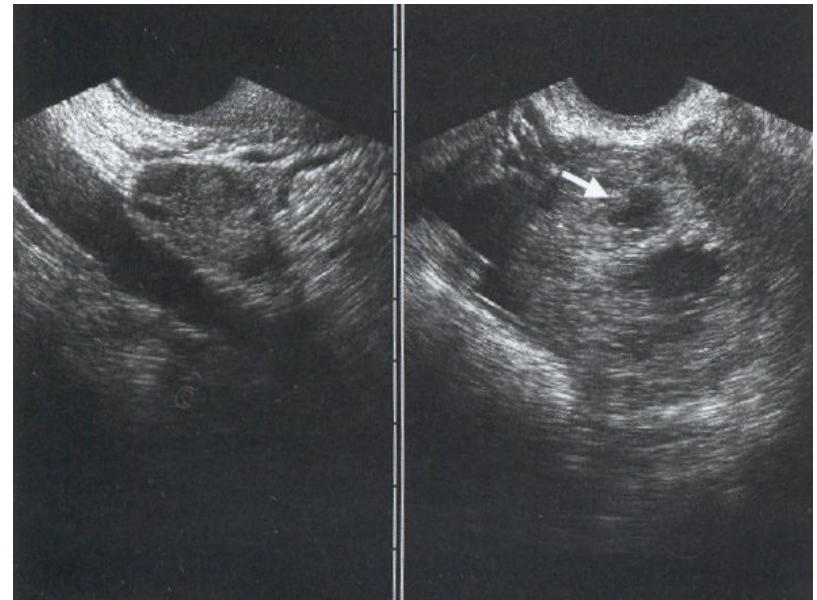

Diagnostyka ultrasonograficzna

- 1-6% ciąży ektopowych
ciąża jajnikowa-
różnicowanie z ciałkiem
żółtym

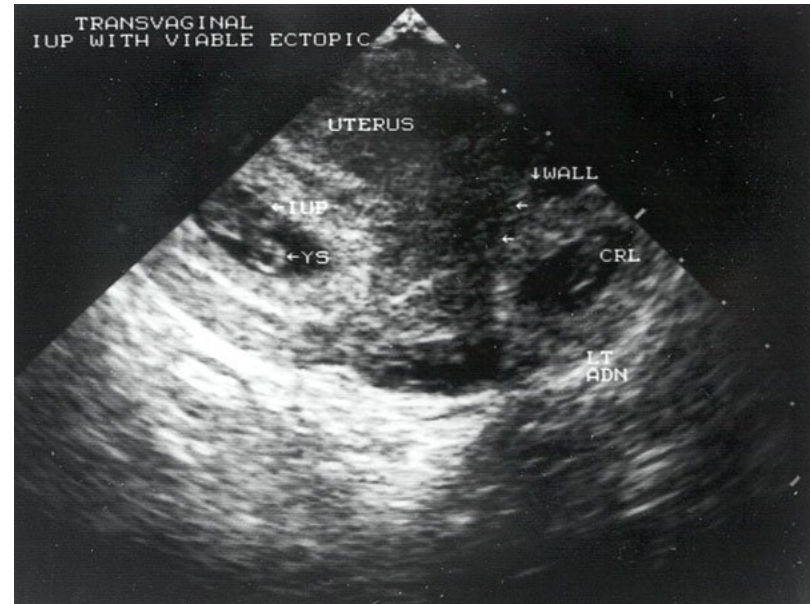
(Marcus 1993; Rithmuller, 1996;)

Diagnostyka ultrasonograficzna

- ryzyko wystąpienia ciąży heterotopowej 1 % po zapłodnieniu in vitro

(1995, Frates)

Diagnostyka ultrasonograficzna

- <1% ciąży ektopowych
ciąża szyjkowa –
różnicowanie z
zatrzymanym
poronieniem

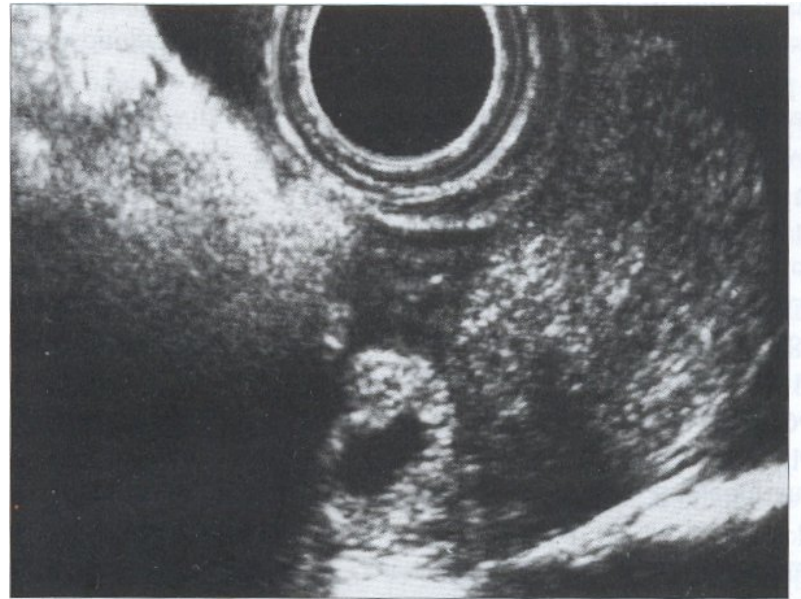
(Parente 1983; Ginsburg, 1994)

Diagnostyka ultrasonograficzna

- 1,4% ciąż ektopowych
ciąża brzuszna –
różnicowanie z ciążą
prawidłowo umiejscowioną
w jamie macicy , widoczna
„cienka ściana”

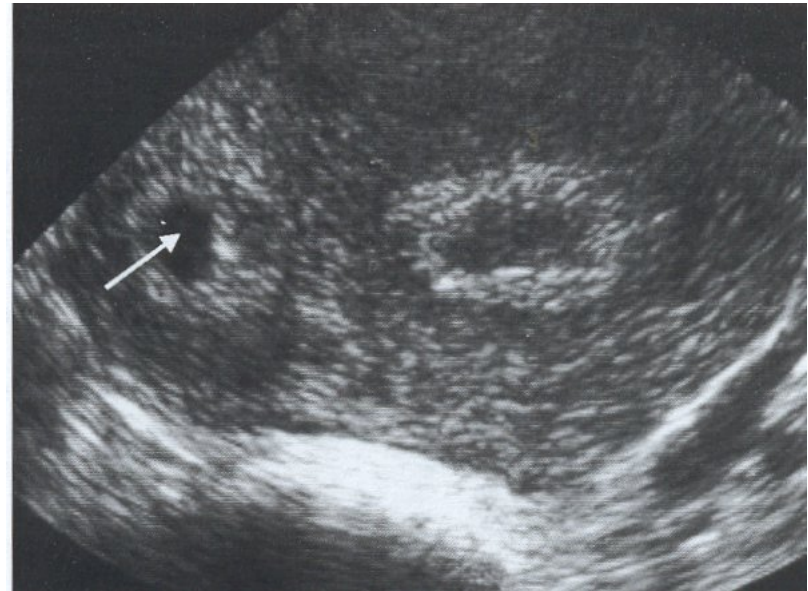
(Dubinsky 1996)

Diagnostyka ultrasonograficzna

- 1,2% ciąż ektopowych
ciąża śródścienna –
różnicowanie z ciążą
prawidłowo umiejscowioną
w macicy dwurożnej

(Chen 1994)

Diagnostyka ultrasonograficzna

- TVS versus TAS – różnice w rozpoznawaniu i leczeniu ciąży pozamacicznej

Czułość -

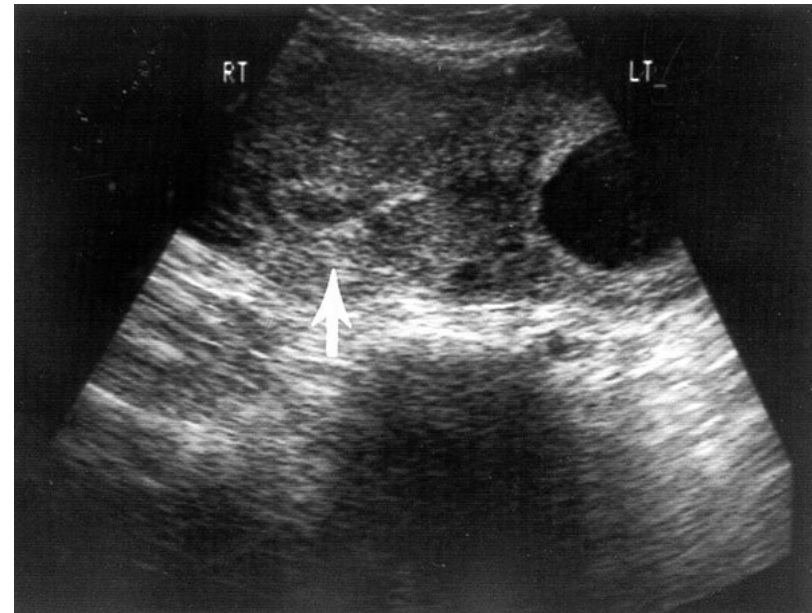
93.8% versus 60.9%

- Procedury inwazyjne

D&C - 14% versus 53.1%

Laparoskopia -

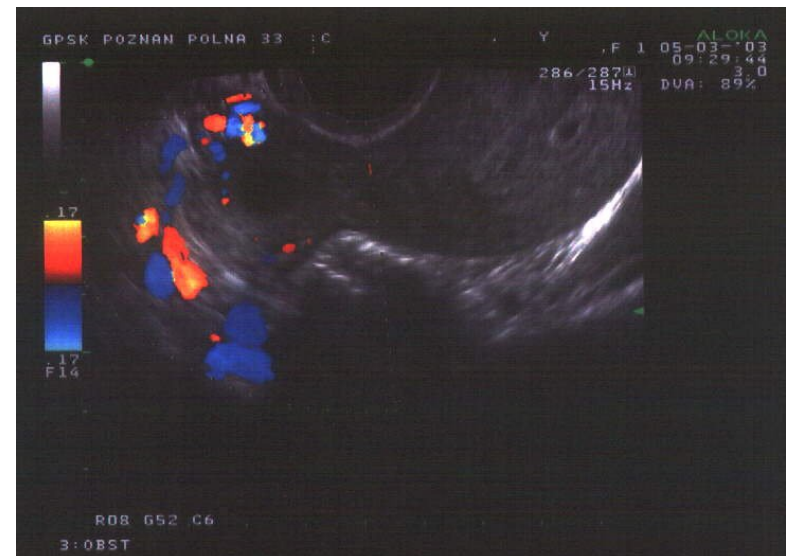
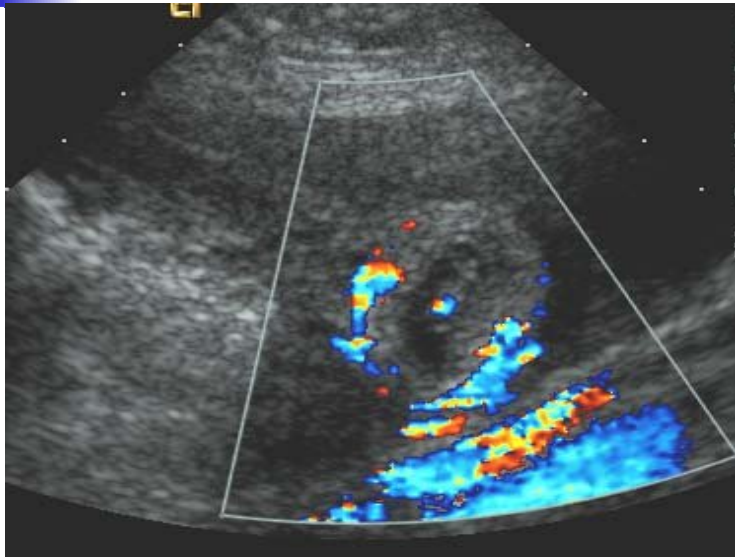
30.8% versus 76.2%

(Atri et al. Jan 2003, J Clin Ultrasound)

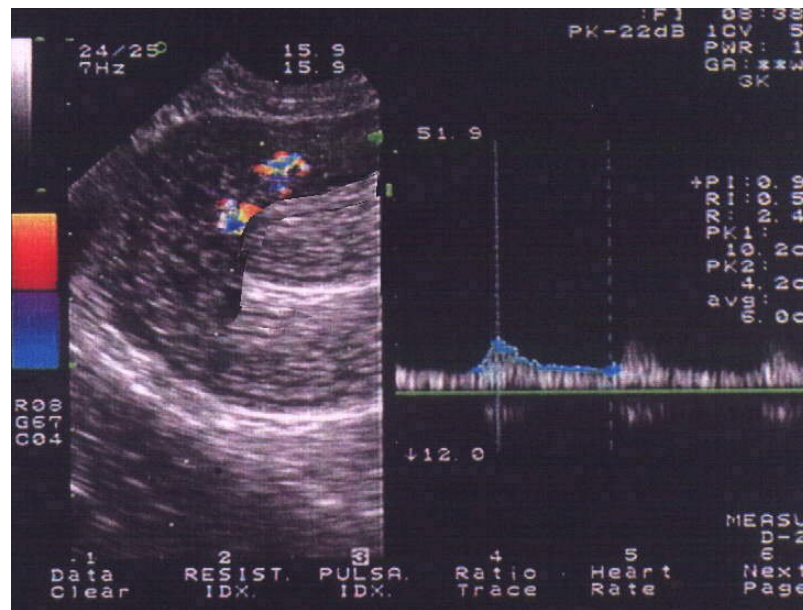
Ultrasonografia dopplerowska

Ultrasonografia dopplerowska

- Niskooporowy przepływ o charakterze tętnicznym w endometrium (RI <0,6)
- wykluczenie ciąży ektopowej
- NPV 97%

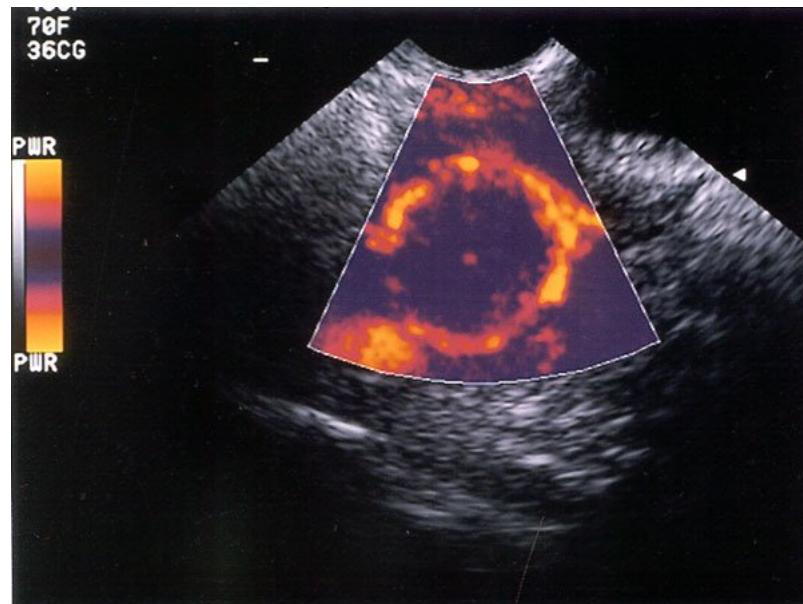
(Kimberly, 2001 American Institute of Ultrasound in Medicine, J Ultrasound Med)

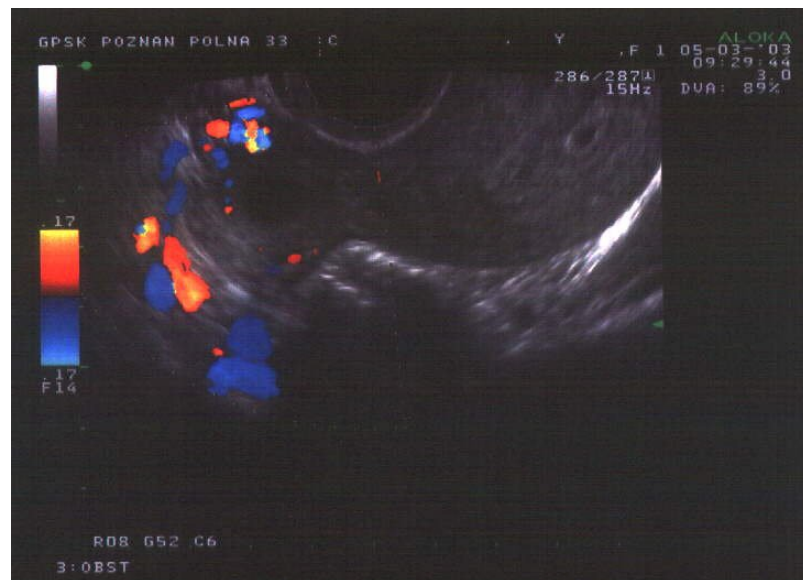
Ultrasonografia dopplerowska

- technika Power Doppler – mapowanie kolorem
- obraz „ognistego pierścienia”

Ultrasonografia dopplerowska

- technika Power Doppler – mapowanie kolorem
- obraz „ognistego pierścienia”

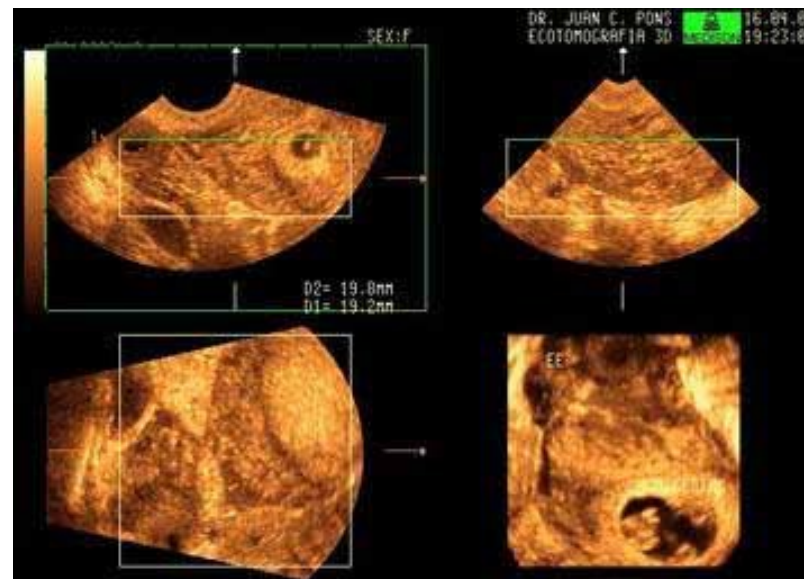
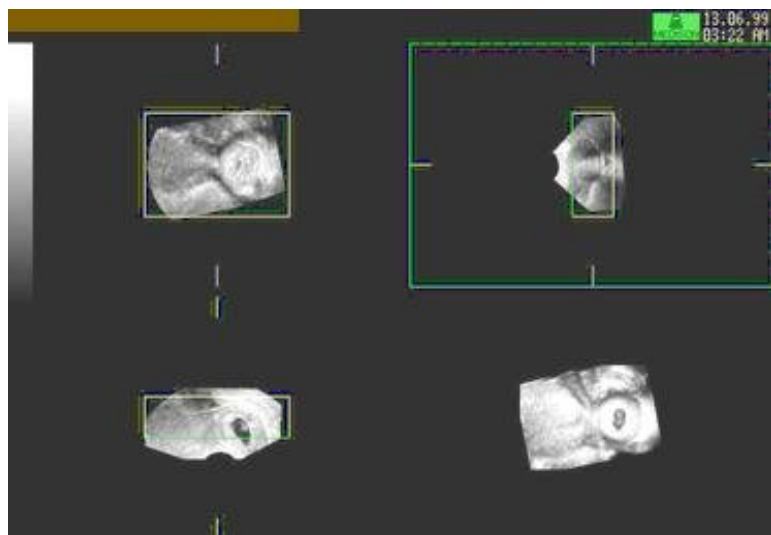
Ultrasonografia 3D

- Metoda uzupełniająca

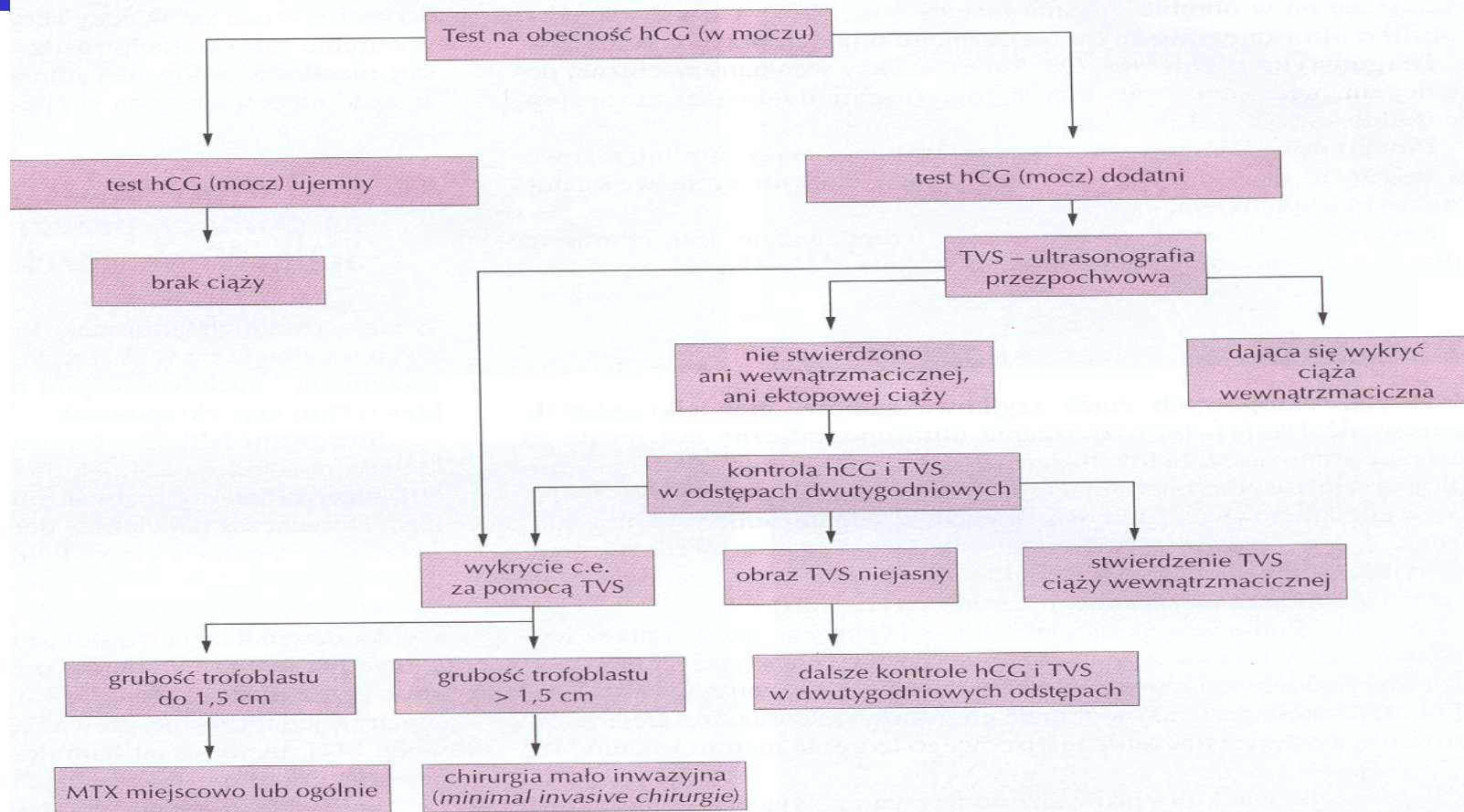

Ultrasonografia 3D

- Możliwa ocena obrazu równocześnie w trzech płaszczyznach

Schemat diagnostyczny

Ciąża ektopowa - postępowanie

- Postępowanie wyczekujące
- Leczenie farmakologiczne
- Leczenie operacyjne

Ciąża ektopowa - postępowanie

- Postępowanie wyczekujące-hospitalizacja!
- Seryjne oznaczenia BHCG
- Wielokrotna ocena ultrasonograficzna-sonda waginalna
- Gotowość sali operacyjnej

Ciąża ektopowa - postępowanie

- Dawka jednorazowa MTX 50 mg/m² powierzchni ciała i.m. – spadek β HCG > 15% między 4 a 7 dniem
- sukces terapeutyczny
(71 % nie wymaga ponownego podania MTX)

(Parker, 1998)

- Schemat wielokrotnego podawania MTX
- Leczenie doustne MTX

Ciąża ektopowa - postępowanie

Salpingocenteza

- Wystarczająca dawka MTX – 10 mg
- Pozytywne rozwiązanie w leczeniu ciąży heterotopowej
- Wskazanie – FHR (+)
- Czy naprawdę „mniejsze zło”?

Ciąża ektopowa - postępowanie

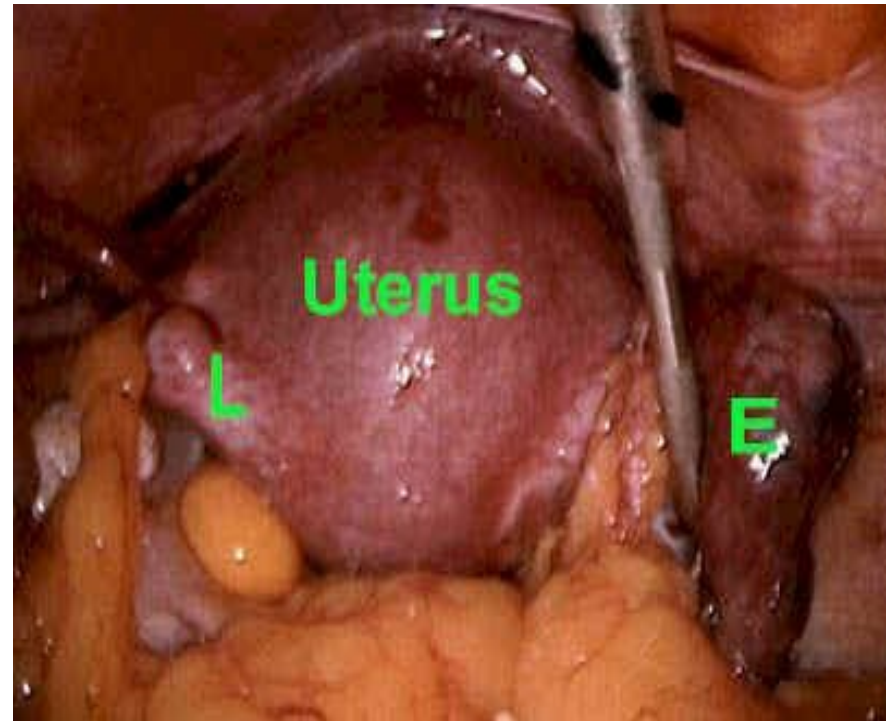

- Leczenie chirurgiczne –laparotomia czy laparoscopia?
- Leczenie chirurgiczne – salpingotomia czy salpingectomy?

Ciąża ektopowa - postępowanie

- Przetrwiała ciąża ektopowa – 2-5% po salpingotomii w laparotomii vs 3-20% w laparoskopii

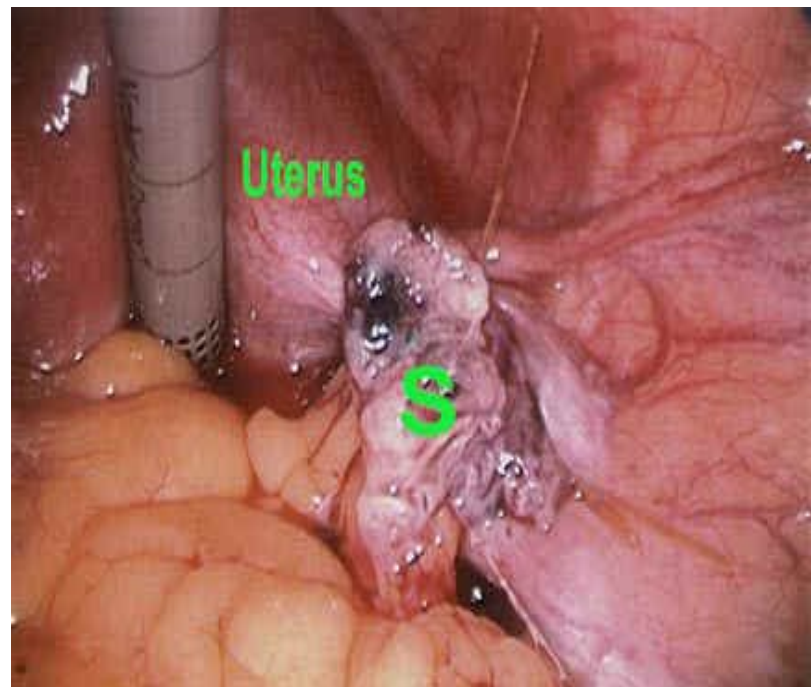
(Seifer, 1993)

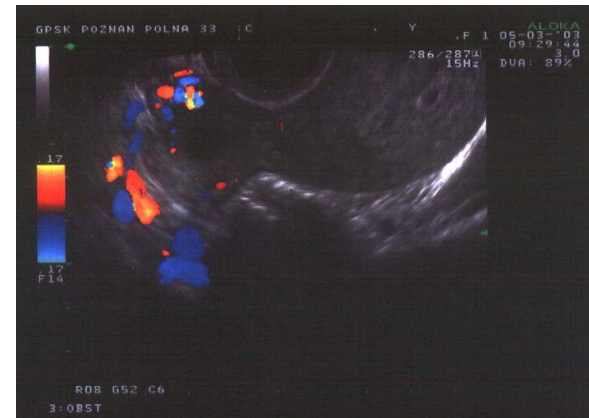
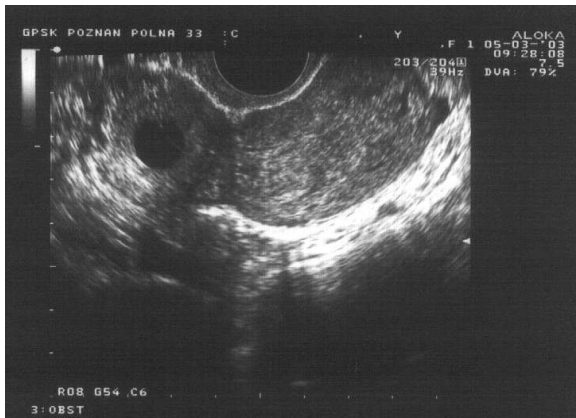
Ciąża ektopowa - postępowanie

- Podanie MTX na 24h po laparoskopii znacząco obniża ryzyko przetrwałej ciąży (1,9 vs 14 %)

(Graczykowski, 1997)

Ciąża ektopowa?

Dziękuję za uwagę

